

UDENRIGSMINISTERIET
Center for Europa og Nordamerika

EKN, sagsnr.: 2019-411
Den 6. maj 2019

Rådsmøde (almindelige anliggender) den 21. maj 2019

SAMLENOTAT

1. MFF 2021-2027	2
2. Forberedelse af Det Europæiske Råd den 20. - 21. juni 2019 (udkast til kommenteret dagsorden)	17
3. Institutionel rammeaftale for bilaterale forbindelser mellem Den Europæiske Union og Det Schweiziske Forbund	19

1. MFF 2021-2027

KOM-dokument foreligger ikke.

Revideret udgave af samlenotat forud for rådsmøde (almindelige anliggender) den 21. maj 2019. Opdateringer i forhold til samlenotat af 22. marts 2019 er markeret med streg i margin.

1. Resumé

Kommissionen offentliggjorde d. 2. maj 2018 sit forslag til EU's flerårige finansielle ramme (MFF) for 2021-2027.

På rådsmødet (almindelige anliggender) d. 21. maj 2019 forventes en overordnet politisk drøftelse af status på MFF-forhandlingerne, herunder pba. det tidligere østrigske formandskabs udkast til en såkaldt forhandlingsboks.

Det samlede udgiftsniveau i forslaget udgør 1.160,6 mia. euro i forpligtelsesbevillinger i faste 2018-priser, svarende til 1,14 pct. af EU's BNI. Forslaget vedrørende EU's egne indtægter indeholder blandt andet en udfasning af rabatsystemet og nye indtægtskilder.

Kommissionens forslag vedrørende den flerårige finansielle ramme omfatter følgende elementer:

KOM (2018) 0321, KOM (2018) 0322, KOM (2018) 0323, SWD (2018) 0171 (dansk sprogversion foreligger ikke), KOM (2018) 0325, KOM (2018) 0326, KOM (2018) 0327, KOM (2018) 0328, SWD (2018) 0172 (dansk sprogversion foreligger ikke).

2. Baggrund

Den nuværende MFF-aftale er gældende frem til 2020, og der skal således forhandles en ny ramme gældende fra 2021.

Det fremgår af artikel 311 i Traktaten om den Europæiske Unions Funktionsmåde, at EU's budget med forbehold for andre indtægter fuldt ud finansieres af egne indtægter, samt at Rådet efter høring af Europa-Parlamentet med enstemmighed fastlægger bestemmelser vedrørende ordningen for Unionens egne indtægter. Det fremgår også, at der inden for denne ramme kan indføres nye kategorier af egne indtægter, og at en eksisterende kategori kan ophæves.

Det følger af artikel 312 i Traktaten om den Europæiske Unions Funktionsmåde, at formålet med den flerårige finansielle ramme er at sikre en velordnet udvikling i Unionens udgifter inden for rammerne af dens egne indtægter, at den flerårige finansielle ramme fastlægges for en periode på mindst fem år, og at de årlige budgetter skal overholde den flerårige finansielle ramme. Den finansielle ramme fastlægges i en forordning, som vedtages af Rådet med enstemmighed, når Europa-Parlamentet har givet sin godkendelse med et flertal af sine medlemmer. Det fremgår endvidere, at Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen under hele proceduren træffer de nødvendige foranstaltninger med henblik på at lette vedtagelsen.

Forhandlingerne af den næste MFF forventes særligt komplekse og konfliktfyldte i lyset af Storbritanniens udtræden af EU, der efterlader et betydeligt finansieringsgab.

Det bemærkes, at der pågår løbende dialog ned Kommissionen vedrørende de nærmere beregnings- og forvaltningsmæssige forudsætninger i forslaget.

3. Formål og indhold

3.1. Udgiftssiden

Kommissionen ønsker med sit forslag til den kommende flerårige finansielle ramme et moderne, fokuseret EU-budget, der leverer på konklusionerne fra topmødet i Bratislava den 16. september 2016 og Rom-deklarationen af 25. marts 2017.

Principper for EU's budget

Den flerårige finansielle ramme foreslås formet af en række principper:

- Et stærkere fokus på europæisk merværdi (fx forskning, det indre marked og strategiske investeringer).
- Et mere strømlinet og gennemsigtigt budget (fx sammenlægning af finansieringselementer i færre programmer).
- Mindre bureaukrati for modtagere (fx et samlet regelgrundlag).
- Et mere fleksibelt og agilt budget (fx øget fleksibilitet inden for og mellem programmer og en EU-reserve til at håndtere nødsituationer bl.a. inden for migration og sikkerhed).
- Et budget der leverer (øget fokus på resultater, herunder ved at sætte klare men færre mål).

I forslaget lægges dertil vægt på etableringen af en sammenhæng mellem EU-finansiering og retsstatsprincipper. Elementerne heri er nærmere specificeret i Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om beskyttelse af Unionens budget i tilfælde af generaliserede mangler i medlemsstaterne for så vidt angår retsstatsprincippet. Forordningsforslaget behandles særskilt.

Udgiftsniveau

Kommissionen foreslår en flerårig finansiell ramme, som omfatter et samlet forpligtelsesniveau på 1.160,6 mia. euro for perioden 2021 til 2027 svarende til 1,14 pct. af EU's BNI. Dette samlede forpligtelsesniveau dækker over 1.135 mia. euro svarende til 1,11 pct. af EU's BNI som budgetteknisk placeres inden for den flerårige finansielle ramme, samt 26 mia. euro svarende til 0,03 pct. af BNI som teknisk placeres uden for den finansielle ramme.

Betalingsniveauet vedrørende udgifter inden for den flerårige finansielle ramme udgør 1.105 mia. euro svarende til 1,08 pct. af EU's BNI. Hertil kommer udgifterne uden for den flerårige finansielle ramme som Kommissionen foreslår at være udover betalingsloftet.

Det er i forslaget forudsat, at hovedparten af Den Europæiske Udviklingsfond (EDF) placeres under udgiftsloftet. Udgifter hertil finansieres i dag særskilt og udgør ca. 0,03 pct. af EU's BNI i indeværende rammeperiode.

Det samlede foreslåede forpligtelsesniveau fremgår af *tabel 1*.

Mio. euro (2018-priser)	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	I alt 2021-27
Samlede forpligtelser	160.258	163.836	166.032	166.179	166.803	169.465	168.033	1.160.606
Andel af EU's BNI	1,14%	1,15%	1,16%	1,14%	1,13%	1,14%	1,11%	1,14%

Anm.: Kommissionen angiver ikke i sit forslag det samlede betalingsniveau inden for og uden for den flerårige finansielle ramme.

Kilde: KOM (2018) 0322

Kommissionens forslag til forpligtelsesbevillinger inden for den flerårige finansielle ramme svarer til en realvækst på godt 2½ pct. sammenlignet med indeværende finansielle rammeperiode, der gælder perioden 2014 til 2020 og dækker 28 medlemslande, *jf. tabel 2.*

Tabel 2
Kommissionens forslag (inden for den flerårige finansielle ramme)*

Mio. euro (2018-priser)	2014-2020	2021-2027	Ændring
Samlede forpligtelser, inden for den flerårige finansielle ramme	1.106.773	1.134.583	27.810
Andel af EU's BNI	1,02 pct.	1,11 pct.	0,09 pct.pt.
Samlede betalinger, inden for den flerårige finansielle ramme	1.044.801	1.104.805	60.004
Andel af EU's BNI	0,96 pct.	1,08 pct.	0,12 pct.pt.

Anm.: *Hertil kommer udgifter uden for den flerårige finansielle ramme.

Beregningerne af udgifternes andel af EU's BNI er for 2014-2020 baseret på BNI for EU28 og for 2021-2027 baseret på BNI for EU27. Det bemærkes, at den Europæiske Udviklingsfond ikke er indeholdt i den flerårige finansielle ramme for 2014-2020.

Kilde: KOM (2018) 0322, KOM (2018) 0282

Det foreslåede udgiftsniveau inden for den flerårige finansielle ramme, herunder opdelingen på budgetkategorier fremgår af tabel 3.

Tabel 3
Fordelingen af udgifter i Kommissionens forslag (inden for den flerårige finansielle ramme)

Mio. euro (2018-priser)	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	I alt 2021-27
1. Det indre marked, innovation og det digitale område	23.955	23.918	24.203	23.624	23.505	23.644	23.454	166.303
2. Samhørighed og værdier <i>heraf Økonomisk, social og territorial samhørighed</i>	51.444 45.597	54.171 46.091	56.062 46.650	56.600 47.212	57.148 47.776	59.200 48.348	57.349 48.968	391.974 330.642
3. Naturressourcer og miljø <i>heraf markedsordninger og direkte betalinger</i>	50.323 37.976	49.580 37.441	48.886 36.946	48.097 36.346	47.326 35.756	46.575 35.176	45.836 34.606	336.623 254.247
4. Migration og grænseforvaltning	3.076	4.219	4.414	4.647	4.719	4.846	4.908	30.829
5. Sikkerhed og forsvar	3.154	3.229	3.183	3.281	3.517	3.743	4.216	24.323
6. Naboområder og verden	14.765	14.831	15.002	15.290	15.711	16.298	17.032	108.929
7. Europæisk offentlig forvaltning <i>heraf administrative udgifter til institutioner</i>	10.388 8.128	10.518 8.201	10.705 8.330	10.864 8.432	10.910 8.412	11.052 8.493	11.165 8.551	75.602 58.547
Samlede forpligtelser	157.105	160.466	162.455	162.403	162.836	165.358	163.960	1.134.583
Andel af EU's BNI	1,12%	1,13%	1,13%	1,12%	1,11%	1,11%	1,09%	1,11%
Samlede betalinger	150.168	151.482	160.631	160.631	160.631	160.631	160.631	1.104.805
Andel af EU's BNI	1,07%	1,07%	1,12%	1,10%	1,09%	1,08%	1,07%	1,08%

Anm.: Budgetkategorierne er ikke fuldt ud sammenlignelige med de tilsvarende budgetkategorier under den indeværende finansielle ramme, idet underprogrammer flyttes mellem kategorierne.

Kilde: KOM (2018) 0322

Det foreslåede udgiftsniveau uden for den flerårige finansielle ramme, herunder opdelingen på programmer fremgår af tabel 4.

Tabel 4
Fordelingen af udgifter i Kommissionens forslag (uden for den flerårige finansielle ramme)

Mio. euro (2018-priser)	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	I alt 2021-27
Særlige instrumenter								

Tabel 4**Fordelingen af udgifter i Kommissionens forslag (uden for den flerårige finansielle ramme)**

heraf Nødhjælpsreserve	600	600	600	600	600	600	600	4.200
heraf Den Europæiske Fond for Tilpasning til Globaliseringen (EGF)	200	200	200	200	200	200	200	1.400
heraf Den Europæiske Unions Solidaritetsfond (EUSF)	600	600	600	600	600	600	600	4.200
heraf Flexibilitetsinstrument	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	7.000
Den Europæiske Investeringsstabiliseringsfunktion ¹								
Den Europæiske Fredsfacilitet	753	970	1.177	1.376	1.567	1.707	1.673	9.223
I alt uden for den flerårige finansielle ramme	3.153	3.370	3.577	3.776	3.967	4.107	4.073	26.023

Anm.: ¹Kommissionen har endnu ikke forelagt konkrete skøn for så vidt angår bidrag til Den Europæiske Investeringsstabiliseringsfunktion. Fonden indgår derfor heller ikke i opgørelsen af det samlede forpligtelsesniveau uden for den flerårige finansielle ramme.

Kilde: KOM (2018) 0321

Budgetkategorier

Kommissionen opererer i forslaget med syv budgetkategorier:

1. Det indre marked, innovation og det digitale område
2. Samhørighed og værdier
3. Naturressourcer og miljø
4. Migration og grænseforvaltning
5. Sikkerhed og forsvar
6. Naboer og verden
7. Europæisk offentlig forvaltning

Opdelingen af den finansielle ramme svarer for de fleste kategoriers vedkommende i det store hele til den nuværende struktur, idet budgetkategori 1a og 1b i den eksisterende finansielle ramme er tildelt en kategori hver (hhv. kategori 1 og 2), samt at den hidtidige kategori 3 vedrørende sikkerhed og borgerskab er opdelt i to særskilte budgetkategorier for migration og grænseforvaltning hhv. sikkerhed og forsvar. Det skal imidlertid bemærkes, at indholdet af budgetkategorierne i Kommissionens forslag ikke fuldt ud svarer til indholdet af de nuværende kategorier.

Budgetkategori 1: Det indre marked, innovation og det digitale område

Kommissionens forslag til budgetkategori 1 indeholder de såkaldt vækstskabende initiativer.

Budgetkategorien foreslås samlet at udgøre 166 mia. euro, jf. tabel 5.

Tabel 5**Kommissionens forslag til budgetkategori 1: Det indre marked, innovation og det digitale område**

Mio. euro (2018-priser)	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	I alt 2021-27
1. Forskning og innovation	13.103	12.935	13.226	13.004	12.885	13.026	12.849	91.028
2. Europæiske strategiske investeringer	6.431	6.566	6.561	6.205	6.206	6.204	6.201	44.375
3. Det indre marked	818	815	812	809	807	806	804	5.672
4. Rummet	2.054	2.054	2.056	2.059	2.059	2.060	2.061	14.404
Margen	1.548	1.548	1.547	1.547	1.548	1.547	1.539	10.824
I alt	23.955	23.918	24.203	23.624	23.505	23.644	23.454	166.303

Anm.: -

Kilde: KOM (2018) 0321

Af den samlede ramme foreslås godt halvdelen allokeret til det nye forskningsrammeprogram, Horizon Europe, 87 mia. euro, der skal støtte forskning. Som noget nyt foreslås under Horizon Europe oprettet et europæisk innovationsråd, der skal understøtte banebrydende innovation.

Som den nuværende kategori 1a rummer budgetkategorien hertil infrastrukturinvesteringer i transport, energi og det digitale område (CEF), den eksperimentelle fusionsreaktor ITER og det europæiske rumprogram, samt en ny investeringsfond (InvestEU Fund) til erstatning for EFSI.

Rammen til infrastrukturinvesteringer foreslås at udgøre godt 21 mia. euro under budgetkategori 1 samt yderligere 10 mia. euro placeret under samhørighedsfonden i budgetkategori 2 og godt 5½ mia. euro til militær mobilitet under budgetkategori 6. ITER og det europæiske rumprogram foreslås tildelt godt 5 hhv. godt 14 mia. euro. InvestEU-fonden foreslås tildelt et budget på 13 mia. euro, hvilket Kommissionen skønner vil mobilisere yderligere 650 mia. euro i private og offentlige investeringer.

Budgetkategori 2: Samhørighed og værdier

Kommissionen foreslår et samlet forpligtelsesniveau til budgetkategori 2 på knap 392 mia. euro, *jf. tabel 6.*

Tabel 6								
Kommissionens forslag til budgetkategori 2: Samhørighed og værdier								
Mio. euro (2018-priser)	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	I alt 2021-27
5. Regional udvikling og samhørighed	33.392	33.756	34.169	34.583	35.000	35.421	35.887	242.209
6. Den Økonomiske og Monetære Union	1.272	3.375	4.489	4.137	3.623	4.409	977	22.281
7. Investering i mennesker, social samhørighed og værdier	16.205	16.466	16.831	17.305	17.951	18.795	19.913	123.466
Margen	574	574	574	574	575	575	572	4.018
I alt	51.444	54.171	56.062	56.600	57.148	59.200	57.349	391.974

Anm.: -
Kilde: KOM (2018) 0321

Med forslaget reserveres i alt ca. 331 mia. euro til initiativer under samhørighedspolitikker og godt 61 mia. euro til de ikke-samhørighedsrelaterede politikker, herunder godt 26 mia. euro til Erasmus+ og knap 1 mia. euro til en ny fond for retfærdighed, rettigheder og værdier.

Der lægges med forslaget op til, at samhørighedspolitikkerne fortsat primært vil blive fordelt efter relative per capita-indkomstniveauer. Dertil foreslås bl.a. øget vægt på fordelingskriterier som arbejdsløshed, klimaforandringer og modtagelse af migranter. Der foreslås ligeledes øget national medfinansiering. Som i indeværende MFF foreslår Kommissionen, at en del af samhørighedsfonden (10 mia. euro) overføres til CEF.

Herudover lægges der op til, at en del af midlerne fra den europæiske fond for regionaludvikling fokuseres på innovative og grønne prioriteter, såkaldt tematisk koncentration. Andelen foreslås fastsat til mellem 65 og 85 pct., afhængig af modtagerlandets relative velstand. Kommissionen foreslår, at der etableres to nye instrumenter, der skal bidrage til en velfungerende ØMU.

For det første foreslås under budgetkategorien afsat i alt 22 mia. euro til et støtteprogram for strukturreformer, hvor EU-landene frivilligt kan anmode om teknisk og finansiel assistance til gennemførelsen af nationale reformer.

Programelementerne vedr. teknisk assistance bygger videre på EU's eksisterende støtteprogram for strukturreformer.

For det andet foreslås en europæisk stabiliseringsfunktion som skal bruges til at understøtte investeringer og modgå konjunkturstød. Efterlevelse af de fælles økonomiske regler vil være en betingelse for at få adgang til stabiliseringsfunktionen. Der lægges i første omgang op til, at EU-budgettet kan stille lånegarantier på op til 30 mia. euro (løbende priser), og at dette suppleres med bistand, der skal dække renteudgifter og finansieres af bidrag beregnet på baggrund centralbankernes monetære indkomst (seignorage) uden for den flerårige finansielle ramme. Stabiliseringsfunktionen foreslås at have virkning for euro-landene samt lande, der deltager i valutasamarbejdet ERMII, dvs. Danmark.

Budgetkategori 3: Naturressourcer og miljø

Kommissionens forslag til budgetkategori 3 rummer den fælles landbrugspolitik, fiskerifonden og miljøprogrammet LIFE. Der foreslås afsat knap 337 mia. euro til budgetkategorien, *jf. tabel 7.*

Mio. euro (2018-priser)	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	I alt 2021-27
8. Landbrugs- og havpolitik	49.506	48.763	48.064	47.264	46.478	45.706	44.943	330.724
9. Miljø- og klimaindsats	701	701	706	716	731	752	777	5.085
Margen	116	116	116	117	117	116	116	814
I alt	50.323	49.580	48.886	48.097	47.326	46.575	45.836	336.623

Anm.: -
Kilde: KOM (2018) 0321

Af budgetkategorien reserveres godt 254 mia. euro til markedsrelaterede udgifter og direkte støtte. Hertil kommer 70 mia. euro til landdistriktsudvikling, godt 5 mia. euro til fiskeri og ca. 5 mia. euro til miljø og klima.

Kommissionen foreslår, at der fastsættes et støtteloft ("capping") for direkte støtte, hvorved støtten degressivt reduceres for beløb over 60.000 euro per bedrift per år, mens al støtte over 100.000 euro bortfalder helt. Midlerne frigjort ved capping skal ifølge forslaget fastholdes i medlemsstaterne og skal primært anvendes til små og mellemstore bedrifter eller landdistriktsudvikling. Medlemsstaterne vil fortsat kunne overføre op til 15 pct. af budgettet fra direkte støtte til landdistriktsudvikling og vice versa. Som noget nyt vil der kunne overføres 15 pct. fra den direkte støtte til landdistriktsudvikling, hvis midlerne anvendes til miljø- og klimatiltag. Endelig vil der kunne overføres yderligere 2 pct. fra den direkte støtte til landdistriktsudvikling, hvis midlerne anvendes til unge landmænd.

Kommissionen lægger i sit forslag op til en tilnærmelse af medlemsstaternes hektarstøttesats over perioden (ekstern konvergens), således at medlemsstater med et støtteniveau (direkte betalinger), der ligger under 90 pct. af gennemsnittet, skal have forøget deres hektarstøttesats med 50 pct. af forskellen mellem deres nuværende niveau og 90 pct. af gennemsnittet. Alle medlemsstater vil skulle bidrage til finansieringen af denne omfordeling.

Forslaget lægger endvidere op til, at det nuværende grønne krav til den direkte støtte ("greening") omformes til en del af den såkaldte konditionalitet, som skal overholdes for at kunne modtage direkte indkomststøtte.

Kommissionen foreslår som tværgående målsætning, at 25 pct. af EU-budgettet skal bidrage til at nå klimamæssige målsætninger. Den største kilde til indfrielse heraf forudsættes at være EU's landbrugspolitik, idet 40 pct. af budgettet hertil ifølge Kommissionen forventes at bidrage til klimamålsætningen.

Budgetkategori 4: Migration og grænseforvaltning

Migration og grænseforvaltning foreslås fremover placeret under en særskilt budgetkategori med et samlet budget på 31 mia. euro, *jf. tabel 8*.

Tabel 8								
Kommissionens forslag til budgetkategori 4: Migration og grænseforvaltning								
Mio. euro (2018-priser)	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	I alt 2021-27
10. Migration	980	1.444	1.435	1.546	1.535	1.524	1.509	9.972
11. Grænseforvaltning	1.806	2.484	2.689	2.811	2.893	3.032	3.110	18.824
Margen	290	291	290	291	291	290	290	2.033
I alt	3.076	4.219	4.414	4.647	4.719	4.846	4.908	30.829

Anm.: -
Kilde: KOM (2018) 0321

Kommissionen foreslår bl.a. at oprette en ny grænseforvaltningsfond, der skal hjælpe medlemsstater med at kontrollere egne grænser, mens en styrket asyl- og migrationsfond skal bistå myndigheder i modtagelsen og administrationen af flygtninge. Særligt Frontex foreslås styrket, idet der den 1. april 2019 blev indgået politisk aftale om et styrket mandat hertil, hvor agenturets operative kapacitet styrkes med blandt andet etableringen af et stående korps på op til 10.000 personer, der gradvis opbygges frem mod 2027. Størrelsen på korpset skal til enhver tid være baseret på det operationelle behov, ligesom medlemsstaternes bidrag til korpset fastsættes ved årlige bilaterale aftaler.

Budgetkategori 5: Sikkerhed og forsvar

Kommissionen foreslår at oprette en budgetkategori til initiativer vedrørende sikkerhed og forsvar med en samlet ramme på godt 24 mia. euro, *jf. tabel 9*.

Tabel 9								
Kommissionens forslag til budgetkategori 5: Sikkerhed og forsvar								
Mio. euro (2018-priser)	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	I alt 2021-27
12. Sikkerhed	511	613	593	629	631	633	643	4.255
13. Forsvar	2.236	2.209	2.183	2.245	2.478	2.702	3.167	17.220
14. Kriserespons	177	178	178	178	178	178	178	1.242
Margen	230	229	229	229	229	230	228	1.606
I alt	3.154	3.229	3.183	3.281	3.517	3.743	4.216	24.323

Anm.: -
Kilde: KOM (2018) 0321

Den nye budgetkategori foreslås at rumme en styrket intern sikkerhedsfond, et øget fokus på cybersikkerhed samt et betydeligt styrket Europol. Samtidig lægges op til, at området skal rumme den nyoprettede forsvarsfond, der foreslås at få et budget på godt 11 mia. euro over perioden, samt at der afsættes knap 6 mia. euro over perioden til at styrke militær mobilitet.

Budgetkategori 6: Naboområder og verden

Kommissionens forslag indeholder et forpligtelsesniveau på 109 mia. euro til bud-getkategori 6, *jf. tabel 10.*

Tabel 10								
Kommissionens forslag til budgetkategori 6: Naboområder og verden								
Mio. euro (2018-priser)	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	I alt 2021-27
15. Foranstaltninger udadtil	12.512	12.577	12.747	13.035	13.457	14.043	14.778	93.150
16. Førtiltrædelsesbistand	1.837	1.838	1.838	1.838	1.838	1.838	1.839	12.865
Margen	416	416	417	417	417	416	414	2.913
I alt	14.765	14.831	15.002	15.290	15.711	16.298	17.032	108.929

Anm.: -
Kilde: KOM (2018) 0321

Inden for budgetkategoriens ramme foreslår Kommissionen bl.a. at slå en række instrumenter sammen til et nyt instrument for naboområder, udvikling og internationalt samarbejde, der med 79 mia. euro udgør størstedelen af budgetkategorien. Heri indgår bl.a. hovedparten af Den Europæiske Udviklingsfond (EDF). Udgifter hertil finansieres i dag særskilt uden for budgettet og udgør ca. 0,03 pct. af EU's BNI i indeværende rammeperiode.

Kommissionen lægger op til en videreførelse af førtiltrædelsesbistanden, som har til formål at assistere lande, der har status af kandidat til et medlemskab i EU. Der foreslås i alt afsat 12,9 mia. euro (2018-priser), og støttemodtagerne er i Kommissionens forslag de samme som i indeværende MFF-periode (Vestbalkan og Tyrkiet). Den nærmere fordeling af midler fremgår ikke af forslaget.

Grønlandsinstrumentet er i forslaget placeret under denne budgetkategori og foreslås af Kommissionen sammenlagt med det hidtidige instrument for EU's oversøiske lande og territorier. Der er samlet set afsat 444 mio. euro hertil over perioden, hvoraf ca. 200 mio. euro er øremærket Grønland mod ca. 222 mio. euro i indeværende periode. Faldet skal dog ses i lyset af, at Grønland som noget nyt får adgang til en række puljer under programmet udover de øremærkede midler.

Budgetkategori 7: Europæisk offentlig forvaltning

Kommissionen foreslår, at der afsættes samlet knap 76 mia. euro til budgetkategori 7 over perioden. Af denne ramme foreslås knap 59 mia. euro afsat til institutionernes administrative udgifter og godt 17 mia. euro til pensioner og Europaskolerne, *jf. tabel 11.*

Tabel 11								
Kommissionens forslag til budgetkategori 7: Administration								
Mio. euro (2018-priser)	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	I alt 2021-27
Europaskoler og pensioner	2.260	2.317	2.375	2.432	2.498	2.559	2.614	17.055

Tabel 11**Kommissionens forslag til budgetkategori 7: Administration**

Institutionernes administrationsudgifter	8.128	8.201	8.330	8.432	8.412	8.493	8.551	58.547
I alt	10.388	10.518	10.705	10.864	10.910	11.052	11.165	75.602

Anm.: -
Kilde: KOM (2018) 0321

Udgiftsposter uden for den flerårige finansielle ramme

Kommissionen foreslår at fastholde en række særlige instrumenter uden for den flerårige finansielle ramme: Nødhjælpsreserven, Globaliseringsfonden, Solidaritetsfonden, fleksibilitetsinstrumentet. Den samlede ramme til disse programmer udgør knap 17 mia. euro.

Hertil foreslås oprettet en europæisk fredsfacilitet på godt 9 mia. euro og en Europæisk Investeringsstabiliseringsfunktion, der foreslås at yde rentetilskud baseret på eksterne formålsbestemte indtægter, der fremkommer af separate bidrag fra de relevante medlemsstater beregnet på baggrund af de monetære indtægter i Eurosystemet.

Fleksibilitet

Forslaget til Rådets forordning for den flerårige finansielle ramme og forslag til den inter-institutionelle aftale mellem Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen (IIA) indeholder en række elementer, som vil øge fleksibiliteten i budgetanvendelsen.

Kommissionen foreslår en betydelig forøgelse af fleksibilitetsinstrumentet (fra 689 til 1.000 mio. euro årligt). Derudover foreslås det, at tilføre fleksibilitetsinstrumentet de uudnyttede beløb under nødhjælpsreserven, der er bortfaldet i det foregående år, som det allerede er tilfældet for Den Europæiske Unions Solidaritetsfond og Den Europæiske Fond for Tilpasning til Globaliseringen i den gældende forordning.

Kommissionen har endvidere til hensigt at øge fleksibiliteten i de enkelte programmer, idet der foreslås mulighed for at afvige fra de indikativt udmeldte rammer for programmer vedtaget i fælles beslutningstagning fra 10 til 15 pct.

Udover ovennævnte tiltag, lægger Kommissionen op til at udvide den hidtidige globale margen for forpligtigelser, der kan anvendes til nye tiltag. Således foreslås den globale margin ("EU-reserven") udvidet fra i dag at bestå af de margener, der resterer under loftet for forpligtigelser i det forudgående år (n-1), til også at indeholde annullerede forpligtigelser fra året forinden dette (n-2).

3.2. Indtægtssiden

Kommissionens forslag til EU's flerårige finansielle ramme for 2021-2027 indeholder følgende forslag vedrørende indtægtssiden:

- En reduktion i den andel af traditionelle egne indtægter, som landene må beholde som administrationsbidrag.
- En forenkling af de momsbaseerede egne indtægter.
- Tre nye indtægtskilder: 1) en andel af indtægterne fra et fælles konsolideret selskabsskattegrundlag, 2) en andel af auktionsindtægterne fra EU's emissionshandelssystem, og 3) et bidrag beregnet på grundlag af mængden af ikke-genanvendt plastemballageaffald.

- En fastsættes af et princip om, at fremtidige indtægter, der følger direkte af EU-politikker, tilgår EU-budgettet.
- En udfasning af korrektioner (rabatter).
- En forhøjelse af loftet for egne indtægter.

Reduktion af administrationsbidraget ved opkrævning af egne indtægter

Kommissionen foreslår at reducere den andel af de traditionelle egne indtægter, herunder især told, som medlemslandene må beholde i administrationsbidrag, fra 20 pct. til 10 pct. Forslaget begrundes i et ønske om at eliminere den budgetmæssige fordel til visse medlemslande som følger af, at deres reelle administrationsomkostninger er væsentligt lavere. Forslaget begrundes med, at der er tale om en tilbagevenden til situationen fra før 2000.

En forenkling af opgørelsen af momsindtægter

Under den gældende ordning for momsindtægter er alle medlemsstaternes afgiftsgrundlag harmoniseret i overensstemmelse med EU-reglerne. Dette kræver en lang række korrektioner og beregning af en vægtet gennemsnitsmomsats. Momsgrundlaget udjævnes derefter, således at det højst udgør 50 pct. af BNI-grundlaget for at korrigere de regressive aspekter af de momsbaseede egne indtægter. Endelig opkræves der en ensartet bidragssats på 0,3 pct. af hver medlemsstats harmoniserede momsgrundlag, med undtagelse af Tyskland, Nederlandene og Sverige, hvis bidragssats er reduceret.

Kommissionen foreslår, at den gældende ordning forenkles således, at alle medlemsstaters afgiftsgrundlag baseres på de samlede nettoindtægter fra den moms, som medlemsstaten samme år har opkrævet i forbindelse med momspligtige transaktioner. Dette momsgrundlag korrigeres herefter med en tværgående faktor på 45 pct. samt den respektive medlemsstats normalsats for moms. Endelig opkræves der en ensartet bidragssats på 1 pct. af det normalsatsberegnete grundlag.

Kommissionen angiver i forslaget, at reformen er en reaktion på Europa-Parlamentets og Den Europæiske Revisionsrets opfordring til at knytte en tættere forbindelse mellem egne indtægter og det faktiske momsgrundlag samt forenkle beregningerne betydeligt. Reformen følger de henstillinger, der er foreslået af Gruppen på Højt Plan vedrørende Egne Indtægter, som offentliggjorde sin endelige rapport i december 2016.

Nye egne indtægtskilder

Kommissionen foreslår, at der indføres tre nye kategorier af egne indtægter baseret på hhv. et fælles konsolideret selskabsskattegrundlag, EU's emissionshandelssystem, samt plastemballageaffald. Forslagets formål angives at være at der indføres egne indtægter, som er knyttet til EU-politikker, navnlig klimaforandringer, miljøpolitikken, plaststrategien, den cirkulære økonomi og det indre marked.

Kommissionen skønner, at de nye egne indtægtskilder i gennemsnit vil kunne dække ca. 12 pct. af budgetudgifterne i perioden 2021-2027, og alt andet lige reducere medlemsstaternes BNI-baserede bidrag tilsvarende, idet bidrag baseret på nye egne indtægter imidlertid vil skulle finansieres af EU's borgere og virksomheder via medlemsstaternes statskasser på linje med EU's øvrige egne indtægter.

Kommissionen foreslår, at der opkræves en bidragssats på 3 pct. af et fælles konsolideret selskabsskattegrundlag når et sådan er blevet vedtaget i overensstemmelse med Kommissionens forslag fra 2016 (KOM (2016) 0685). Skattegrundlaget er baseret på virksomhedernes overskud på nationalt plan og skønnes af Kommissionen at kunne bidrage med gennemsnitligt ca. 12 mia. euro om året ved den foreslåede bidragssats. Kommissionen angiver, at egne indtægter baseret på selskabsskat kan retfærdiggøres i og med, at de multinationale selskaber nyder godt af det indre markeds frihedsrettigheder.

Kommissionen foreslås ligeledes, at der indføres et bidrag til EU-budgettet i form af egne indtægter baseret på EU's emissionshandelssystem. Dette vil indebære, at en andel på 20 pct. af visse af indtægterne fra de samlede kvoter, der er til rådighed til auktionering, vil blive tildelt EU-budgettet. Emissionshandelssystemets kvoter til luftfarten indgår i beregningsgrundlaget. Kommissionen skønner, at de gennemsnitlige årlige indtægter kommer til at ligge i størrelsesordenen 1,2-3,0 mia. euro afhængigt af markedsprisen for kvoter i EU's emissionshandelssystem og den årlige auktionsmængde.

Kommissionen foreslår endelig, at der indføres et bidrag på 0,80 euro/kg fra de enkelte medlemsstater baseret på den mængde ikke-genanvendt plastemballageaffald, der genereres i hver enkelt medlemsstat. Der tages udgangspunkt i de statistiske data, der skal indberettes til Eurostat hvert år. I forslaget refererer Kommissionen EU-strategi for plast i en cirkulær økonomi af 18. januar 2018, der skal bidrage til at tackle de miljømæssige problemer, navnlig ved at forbedre det økonomiske aspekt af genanvendelse og reducere udledningen af plastaffald i miljøet. Kommissionen skønner, at bidraget vil kunne indbringe ca. 7 mia. euro om året.

Princip om at fremtidige indtægter fra EU tilgår EU-budgettet

Kommissionen foreslår, at der fastsættes et princip om at fremtidige indtægter, der genereres som en direkte følge af gennemførelsen af EU's politikker og håndhævelsen af fælles EU-regler, automatisk tilgår EU-budgettet. Det gælder således indtægter, der ikke følger af Rådets afgørelse om egne indtægter eller om skatteharmonisering. Kommissionen angiver som eksempel indtægter, der genereres gennem EU-systemet vedrørende rejseinformation og rejsetilladelse (ETIAS). Ifølge Kommissionens forslag herom (KOM (2016) 0731) skal de gebyrer, som besøgende til Schengenområdet fra tredjelande skal betale, udgøre formålsbestemte egne indtægter.

Formålsbestemte egne indtægter giver mulighed for at disponere tilsvarende udgifter udover de bevilligede budgetposter. Formålsbestemte indtægter påvirker ligeledes ikke overholdelsen af loftet for egne indtægter da de ikke tilgår budgettet på bekostning af de nationale budgetter. Modsat formålsbestemte indtægter vil almindelige indtægter, herunder fx bøder eller morarenter, føre til en reduktion af de BNI-baserede nationale bidrag.

Udfasning af korrektioner

Elementerne i det nuværende rabatsystem er følgende:

- En tidsubegrænset rabat til Storbritannien.
- Tyskland, Østrig, Sverige og Nederlandenes tidsubegrænsede rabat på betalingen til Storbritanniens rabat.
- Tyskland, Østrig, Sverige og Nederlandenes rabat på deres moms-bidrag til EU's budget i perioden 2014-2020.

- Et fast rabatbeløb til Nederlandene, Sverige og Danmark i perioden 2014-2020 og til Østrig i perioden 2014-2016.

Med Storbritanniens meddelelse om udtræden af EU står alle rabatter til at udløbe med den indeværende MFF-periode. Kommissionens forslag for perioden 2021-2027 indeholder rabatter til alle de nuværende rabatlande, dvs. Tyskland, Nederlandene, Sverige, Østrig og Danmark. Rabatterne foreslås som faste reduktioner i landenes BNI-bidrag, der gradvist udfases frem mod 2025, *jf. tabel 1*.

Mio. euro, 2018-priser	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2021-2027
Danmark	118	94	71	47	24	-	-	354
Nederlandene	1.259	1.007	755	503	252	-	-	3.776
Sverige	578	462	347	231	116	-	-	1.734
Tyskland	2.799	2.239	1.679	1.119	560	-	-	8.396
Østrig	110	88	66	44	22	-	-	330

Kilde: KOM(2018) 0325

Forslaget om at udfase korrektioner begrundes af Kommissionen med, at EU-budgettet med indførelsen af en bred vifte af egne indtægter og nye udgiftsprioriteter alt i alt vil være til gavn for alle medlemsstater på en retfærdig måde uden at opretholde en forældet og kompleks korrektionsordning. For at undgå en pludselig og betydelig forhøjelse af bidragene fra de medlemsstater, der har været tildelt korrektioner, foreslås der imidlertid faste reduktioner af deres BNI-baserede bidrag, som vil blive udfaset gradvist indtil 2025. Kommissionen angiver, at udgangspunktet for fastsættelsen af de faste reduktioner er summen af de korrektioner, der er indrømmet de fem medlemsstater i 2020.

Det bemærkes, at der er tale om bruttorabatter, hvilket indebærer, at rabatmodtagerne skal bidrage til finansieringen af rabatterne. Nettorabatterne er således lavere end beløbene angivet i tabel 1.

Forhøjelse af loftet for egne indtægter

Indtægtsloftet udgør den øvre grænse for de årlige bidrag til EU's egne indtægter. Udover betalingsbehovene i den flerårige finansielle ramme skal de budgetmidler, der er nødvendige for at dække finansielle forpligtelser i forbindelse med lån eller finansielle faciliteter, der er garanteret under EU-budgettet, forblive under dette loft.

Indtægtsloftet er i dag fastsat til 1,26 pct. af EU's BNI for forpligtelser og 1,20 pct. af EU's BNI i betalinger opgjort efter retningslinjerne i ESA 2010.

Kommissionen foreslår med henvisning til stigende brug af finansielle instrumenter, Storbritanniens udtræden af EU samt integreringen af Den Europæiske Udviklingsfond i EU-budgettet, at loftet for egne indtægter hævet til 1,35 pct. af EU's BNI til forpligtelser og 1,29 pct. til betalinger.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet vedtog den 14. november 2018 en resolution vedrørende den flerårige finansielle ramme for 2021-2027, som fastlægger Europa-Parlamentets holdning med henblik på en aftale. Heri genbekræftes de overordnede prioriteter fra tidligere resolution af 30. maj 2018, inden for et samlet udgiftsniveau på 1,34 pct. af BNI, alt inkluderet. Der er således generelt støtte til budgetstigninger til såkaldt nye prioriteter udover de af Kommissionen foreslåede, herunder migration, forskning, Erasmus og eksterne instrumenter, idet flertallet imidlertid er imod reduktioner af de såkaldt traditionelle politikområder, herunder landbrugsstøtte og strukturfondene. Finansieringen af merudgifterne ift. Kommissionens forslag skal ifølge Europa-Parlamentet findes i nye egne indtægter.

I resolutionen understreges det, at Europa-Parlamentet skal godkende det endelige forslag samt at alle dele af MFF-forslaget, herunder indtægtsiden og de overordnede MFF-lofter, bør forblive genstand for forhandlinger indtil en samlet aftale er indgået.

5. Nærhedsprincippet

Eftersom der er tale om forslag i relation til EU's flerårige finansielle ramme, kan det kun behandles på EU-niveau. Nærhedsprincippet vurderes derfor overholdt.

6. Gældende dansk ret

Forslaget har ikke umiddelbart konsekvenser for dansk ret. En udmøntning af den flerårige finansielle ramme i form af EU's årlige budgetter vil resultere i et dansk bidrag til EU's budget, som skal opføres på de årlige forslag til finanslov.

Folketinget skal meddele sit samtykke til Danmarks godkendelse af Rådets afgørelse om ordningen for EU's egne indtægter.

7. Konsekvenser

EU's flerårige finansielle ramme for 2021-2027 vil være forbundet med væsentlige statsfinansielle konsekvenser for Danmark. De nærmere specifikke konsekvenser vil afhænge af den endelige aftale for den flerårige finansielle ramme, herunder det overordnede udgiftsniveau, samt EU's egne indtægter, herunder rabatter og evt. nye indtægtskilder.

8. Høring

Ikke relevant.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Kommissionen præsenterede på mødet i Rådet (almindelige anliggender) den 14. maj sit forslag til den flerårige finansielle ramme for 2021-2027. På møderne i Rådet (almindelige anliggender) den 18. september 2018, 16. oktober 2018, 12. november 2018, 11. december 2018, 19. februar 2019, 19. marts 2019 samt 9. april 2019 præsenterede formandskabet fremskridtsrapporter for MFF-forhandlingerne, som var genstand for politiske drøftelser, herunder af udvalgte temaområder i form af migration, klima-mainstreaming, samhørighedspolitikken og den fælles landbrugspolitik.

På mødet den 11. december 2018 præsenterede formandskabet dertil sit udkast til en forhandlingsboks. Der er ikke foretaget justeringer heri under det nuværende rumænske formandskab.

Udkastet til forhandlingsboks er udarbejdet og udviklet under formandskabets ansvar og vil ikke være bindende for nogen medlemsstater. Formålet med at forelægge udkastet til forhandlingsramme er at identificere og bekræfte de spørgsmål, der skal behandles under forhandlingerne om den flerårige finansielle ramme, og hvor det er hensigtsmæssigt, fremme drøftelsen om muligheder og løsninger for så vidt angår enkelt spørgsmål. Forelæggelsen af udkastet til forhandlingsboks sigter ikke på afsluttende drøftelser eller kompromiser i den nuværende fase.

På Det Europæiske Råd den 13.-14. december 2018 blev der vedtaget rådskonklusioner, hvori man enedes om at arbejde for at opnå en aftale om den flerårige finansielle ramme i Det Europæiske Råd i efteråret 2019.

Mange medlemslande har, i varierende omfang, erklæret sig åbne over for et større EU-budget målt i pct. af BNI og større nationale bidrag. Det gælder især de lande, som fortsat ventes at være nettomodtagere, men også enkelte af de nettobetallende lande. Et udgiftsniveau på 1 pct. af BNI vil også indebære større nationale bidrag som følge af forventet økonomisk vækst i de enkelte medlemsstater. Blandt de nettobetallende lande har en gruppe af budgetrestriktive lande lagt stor vægt på, at udgiftsniveauet skal tilpasses et EU med 27 medlemslande.

Overordnet set ønsker modtagerlandene at bevare og evt. øge EU-støtten til EU's landbrugs- og strukturfonde og har som følge heraf støttet en stigning i EU-budgettets størrelse. Gruppen består traditionelt af en række øst- og sydeuropæiske lande.

De nettobetallende lande har generelt, men i varierende grad, argumenteret for, at udgiftsniveauet skal afspejle EU's økonomiske formåen, og at der er behov for en modernisering af EU-budgettet i retning væk fra de traditionelle politikområder, idet enkelte større medlemsstater positioner imidlertid ikke entydigt følger denne overordnede gruppering. Gruppen består traditionelt af central- og nordeuropæiske lande.

Den umiddelbare statsfinansielle logik forklarer selvsagt ikke til fulde de forskellige positioner, ligesom der er indikationer på, at de vanlige skillelinjer er mindre tydelige end traditionelt. For så vidt angår indtægtssiden har medlemsstaterne overordnet positioneret sig med udgangspunkt i velkendte synspunkter vedrørende EU's flerårige budgetramme.

De nuværende rabatmodtagerlande har i varierende grad udtalt deres skepsis over for Kommissionens forslag til en udfasning af de nuværende rabatter, herunder med henvisning til at udgiftsrammerne foreslås forhøjet og Storbritanniens EU-bidrag bortfalder. Omvendt har en række ikke-rabatmodtagerlande udtalt modstand mod en fortsættelse af rabatter, særligt med henvisning til udløbet af den betydelige britiske rabat som følge af Storbritanniens udtræden af EU.

På spørgsmålet om indførelse af nye egne indtægter til EU's budget har medlemsstaternes tilkendegivelser været mere spredte. En række lande har udtrykt generel skepsis mod indførelsen af en eller flere af de nye indtægtskilder, herunder med henvisning til de potentielle udfordringer ved at justere den nuværende balance i byrdefordelingen landene imellem. Enkelte større lande har imidlertid offentligt tilkendegivet principiel støtte til indførelsen af nye egne indtægter samt varierende grad af støtte til de enkelte forslag.

I lyset af at beslutninger vedrørende indtægtssiden skal træffes ved enstemmighed, vurderes det ikke umiddelbart sandsynligt, at Kommissionens forslag vil kunne vedtages i den foreslåede form.

10. Regeringens generelle holdning

Storbritanniens udtræden af EU efterlader et betydeligt hul i EU's budget, der skal håndteres. EU-budgettet skal tilpasses til den nye økonomiske virkelighed i et EU bestående af 27 lande. Regeringen mener derfor, at det samlede udgiftsniveau ikke bør overstige 1,00 pct. af EU27's BNI og at alle EU-budgettets udgifter skal afholdes inden for dette loft.

Inden for rammerne af målsætningen om et udgiftsniveau på 1,00 pct. af EU27's BNI, er det regeringens holdning, at der skal ske en indholdsmæssig omprioritering af EU's udgifter, så EU-budgettet i højere grad målrettes EU-merværdiskabende tiltag. EU's budget skal i højere grad anvendes til håndtering af migrationsudfordringen internt i EU og i EU's nærområder, vækst- og konkurrenceskabende initiativer, herunder excellencebaseret forskning og tværnationale infrastrukturprojekter, samt klimarelaterede udgifter. Dermed kan EU-budgettet i højere grad fokuseres på områder, hvor vi står over for fælles udfordringer, hvor der bibringes synergier og hvor EU-budgettet leverer værdi, som ikke kan leveres af medlemsstaterne alene. For så vidt angår fleksibilitet, finder regeringen Kommissionens forslag klart for vidtgående, idet spørgsmålet må ses i tæt sammenhæng med det samlede udgiftsniveau.

Det er regeringens holdning, at EU's indtægtssystem skal være efficient, transparent og frem for alt fair. Indtægtssystemet skal være karakteriseret ved, at medlemsstaternes finansieringsbyrde er proportional og passende. Regeringen vil ikke kunne acceptere en uforholdsmæssig stor stigning i det danske EU-bidrag i den kommende MFF.

Regeringen finder det endvidere afgørende at fastholde medlemslandenes eneret til skatteopkrævning. Nye indtægtskilder må således ikke få karakter af en EU-skat.

Fra dansk side vil man under disse forudsætninger gerne drøfte reformer af indtægtssystemet.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen blev forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 9. maj 2018, den 20. juni 2018, den 14. september 2018, den 12. oktober 2018, den 2. november 2018, den 7. december 2018, den 3. januar 2019 (skriftlig), den 8. februar 2019, den 15. marts 2019 og den 3. april 2019.

2. Forberedelse af Det Europæiske Råd den 20. - 21. juni 2019 (udkast til kommenteret dagsorden)

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

På rådsmødet (almindelige anliggender) den 21. maj 2019 forventes udkastet til kommenteret dagsorden for mødet i Det Europæiske Råd den 20. - 21. juni 2019 at blive drøftet. Udkastet foreligger endnu ikke, og dagsordenen for mødet i Det Europæiske Råd er fortsat under overvejelse. Der forventes på nuværende tidspunkt vedtagelse af EU's næste strategiske dagsorden, drøftelser af klima, videreudviklingen af den økonomiske og monetære union (ØMU), eksterne relationer i lyset af den internationale udvikling frem mod mødet samt status for arbejdet med imødegåelse af desinformation. Derudover forventes Det Europæiske Råd at træffe beslutning om designering af ny kommissionsformand. Endelig forventes der i artikel 50-format en status for sagen om Storbritanniens udtrædelse af EU.

2. Baggrund

Der afholdes møde i Det Europæiske Råd den 20. – 21. juni 2019. I henhold til forretningsordenen for Det Europæiske Råd (artikel 3) forbereder Rådet (almindelige anliggender) møderne i Det Europæiske Råd.

3. Formål og indhold

På rådsmødet (almindelige anliggender) den 21. maj 2019 forventes udkastet til kommenteret dagsorden for mødet i Det Europæiske Råd den 20. - 21. juni 2019 at blive drøftet. Udkastet foreligger endnu ikke, og dagsordenen er fortsat under overvejelse. På nuværende tidspunkt forventes vedtagelse af EU's næste strategiske dagsorden, drøftelser af klima, reform af den økonomiske og monetære union (ØMU), eksterne relationer i lyset af den internationale udvikling frem mod mødet og status for arbejdet med imødegåelse af desinformation. Derudover forventes Det Europæiske Råd at træffe beslutning om designering af ny kommissionsformand. Endelig forventes der i artikel 50-format en status for sagen om Storbritanniens udtrædelse af EU. Det må forventes, at dagsordenen kan blive justeret frem mod mødet.

EU's næste strategiske dagsorden for 2019 – 2024 forventes vedtaget på Det Europæiske Råd i juni. Det følger af Lissabon-traktaten, at Det Europæiske Råd fastlægger Unionens strategiske interesser og mål. Formålet med den strategiske dagsorden er at sætte den overordnede politiske retning for EU's udvikling og arbejde i de kommende år, herunder Det Europæiske Råds overordnede forventninger til den nye Kommission og dennes arbejdsprogram.

Klima blev senest drøftet på møde i Det Europæiske Råd i marts 2019, hvor forpligtelserne over for Paris-aftalen blev genbekræftet, og hvor der var enighed om at intensivere arbejdet med EU's langsigtede klimastrategi forud for de videre drøftelser på Det Europæiske Råd i juni.

Reform af ØMU'en blev senest drøftet blandt EU28's stats- og regeringschefer på Eurotopmødet i december 2018. Her vedtog man en erklæring, der lægger op til reform af eurolandenes fælles lånefond, en styrkelse af bankunionen og etableringen af et eurozonebudget.

Det er muligt, at der på mødet i Det Europæiske Råd den 20. – 21. juni vil blive gjort status på arbejdet med reform af ØMU'en.

Imødegåelse af desinformation blev senest drøftet på mødet Det Europæiske Råd i marts 2019, hvor der var enighed om at vende tilbage til emnet på Det Europæiske Råd den 20. – 21. juni på baggrund af en erfaringsrapport udarbejdet af formandskabet i samarbejde med Kommissionen og den højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik.

På Det Europæiske Råd den 20. – 21. juni forventes stats- og regeringscheferne at træffe beslutning om designering af ny formand for Kommissionen under hensyntagen til udfaldet af Europa-Parlamentsvalget. Det kan ikke udelukkes, at drøftelsen også vil omfatte besættelsen af øvrige EU-topposter.

Endvidere forventes Det Europæiske Råd at drøfte eksterne relationer i lyset af den internationale udvikling frem mod mødet.

Endelig forventes der i artikel-50 format at blive givet en status for sagen om Storbritanniens udtrædelse af EU.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Udkastet til den kommenterede dagsorden for Det Europæiske Råd den 20. - 21. juni 2019 ventes ikke i sig selv at indebære statsfinansielle konsekvenser eller konsekvenser for EU's budget, for samfundsøkonomien, erhvervslivet, miljøet eller beskyttelsesniveauet. Det er dog muligt, at Det Europæiske Råd vil blive fulgt op af konkrete retsakter, målsætninger, konklusioner eller andet, der vil kunne få sådanne konsekvenser. Konsekvenserne af disse vil først kunne vurderes, når der foreligger konkrete forslag.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Idet der endnu ikke foreligger et udkast til kommenteret dagsorden, kendes andre landes holdninger ikke på nuværende tidspunkt.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen ventes at tage formandskabets præsentation af udkastet til kommenteret dagsorden til efterretning.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

3. Institutionel rammeaftale for bilaterale forbindelser mellem Den Europæiske Union og Det Schweiziske Forbund

Nyt notat

KOM-nummer foreligger ikke.

1. Resumé

Forhandlingerne mellem EU og Schweiz om en institutionel rammeaftale afsluttedes på teknisk niveau i november 2018, idet den schweiziske regering dog endnu ikke har givet politisk tilslutning til aftaleudkastet. Med aftalen ønsker man at etablere en institutionel ramme for det bilaterale forhold og muliggøre en løbende tilpasning af eksisterende og fremtidige aftaler i overensstemmelse med udviklingen i EU-lovgivningen, ensartet fortolkning af gældende ret, effektiv overvågning samt håndhævelse og tvistbilæggelse. I Schweiz er aftaleudkastet sendt i offentlig høring. Efter en politisk tilslutning til aftalen i Schweiz vil Kommissionen fremsætte forslag til rådsafgørelse om hhv. konklusion og undertegnelse.

2. Baggrund

Den 22. maj 2014 indledte EU og Schweiz forhandlinger om en institutionel rammeaftale, som skal regulere det indbyrdes forhold og Schweiz' adgang til det indre marked. Aftalen vil skulle etablere en ramme for det bilaterale forhold mellem EU og Schweiz for bl.a. at sikre ensartet implementering. I november 2018 nåede man til enighed om aftaleudkastet på rammeaftalen, idet den schweiziske regering dog endnu ikke har givet politisk tilslutning til aftaleudkastet. I Schweiz er aftaleudkastet efterfølgende blevet sendt i offentlig høring. EU's Fælles Udenrigstjeneste har i samarbejde med Kommissionen forhandlet aftaleudkastet med hjemmel i Traktaten for den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF) artikel 217 og 218.

Schweiz' økonomiske og handelsmæssige relationer med EU er i dag fastsat gennem mere end 120 bilaterale aftaler, hvor Schweiz på flere områder har overtaget relevant EU-lovgivning mod at kunne få adgang til tilhørende dele af EU's indre marked. Schweiz har siden 2007 ydet et finansielt bidrag med fokus på nye EU-medlemsstater.

Forholdet mellem EU og Schweiz baserer sig bl.a. på en frihandelsaftale af 1972. Schweiz, som er et EFTA-medlemsland, afviste i 1992 på baggrund af en folkeafstemning medlemskab af EØS, hvorefter EU og Schweiz forhandlede en pakke af syv bilaterale sektoraftaler (kendt som bilaterale aftaler I), som trådte i kraft i 2002. Disse omfattede bl.a. fri bevægelighed for personer, tekniske handelshindringer, offentlige indkøb, landbrug samt luft- og landtransport. I 2004 blev yderligere et sæt af sektoraftaler underskrevet (bilaterale aftaler II), som bl.a. omfattede Schweiz' deltagelse i Schengen- og Dublin-samarbejdet, aftaler om beskatning af opsparinger, forarbejdede landbrugsprodukter, statistik, bekæmpelse af svindel, deltagelse i EU's medieprogram og Det Europæiske Miljøagentur. Den bilaterale tilgang er løbende blevet videreudviklet.

De eksisterende bilaterale aftaler indeholder forpligtelser, der varierer på tværs af sektorområder. I modsætning til EØS-aftalen er karakteren af de bilaterale aftaler med Schweiz mere statisk, idet der ikke findes en mekanisme til at tilpasse aftalerne til udviklingen i EU-lovgivningen.

Formålet med den institutionelle rammeaftale er derfor at sikre en effektiv håndhævelse af eksisterende bilaterale aftaler og horisontal regulering af forholdet mellem EU og Schweiz, der sigter efter at etablere en ensartet fortolkning og anvendelse af indre markedsregler. EU har gjort

det til en betingelse for yderligere schweizisk tilknytning til det indre marked, herunder adgang til flere sektorer som f.eks. markedet for elektricitet, at der vedtages en strømlinet fælles institutionel rammeaftale for gældende og fremtidige aftaler med henblik på at sikre ensartethed og retssikkerhed for borgere og virksomheder. Desuden ventes en modernisering af frihandelsaftalen af 1972 som følge af den institutionelle rammeaftale.

3. Formål og indhold

Rådet vil skulle træffe afgørelse og underskrive aftalen efter evt. schweizisk politisk tilslutning. Denne afventer igangværende offentlig høring, der ventes afsluttet i løbet af foråret 2019. Det bemærkes endvidere, at der i Schweiz har været overvejelser om at sende aftalen til folkeafstemning, og at der er planlagt forbundsvalg til oktober 2019. Formålet med en institutionel rammeaftale mellem EU og Schweiz er at etablere en horisontal ramme, der regulerer gældende og fremtidige aftaler ud fra følgende grundlæggende hensyn:

- Ensartet fortolkning og anvendelse: Forpligtelse til at fortolke og anvende gældende EU-ret ensartet i det indre marked i overensstemmelse med Domstolens retspraksis.
- Effektiv overvågning: Effektiv overvågning gennem uafhængige mekanismer for tilsyn med anvendelse af aftalerne.
- Løbende justering i henhold til udviklinger i EU-retten: Forpligtelse for begge parter til at sikre dynamisk tilpasning af aftalerne med Schweiz til EU-retten.
- En effektiv mekanisme for tvistbilæggelse: Uafhængige tvistbilæggelsesmekanismer som sikrer tilsyn og kontrol med anvendelse af aftalerne.

Udkastet til rammeaftale omfatter alle aftaler mellem EU og Schweiz, der relaterer sig til det indre marked, herunder også fremtidige aftaler. Af eksisterende aftaler er følgende således inkluderet i udkastet til rammeaftale:

- Aftale mellem Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater på den ene side og Det Schweiziske Forbund på den anden side om fri bevægelighed for personer, 1999.
- Aftale mellem Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om luftfart
- Aftale mellem Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om godstransport og personbefordring med jernbane og ad landevej, 1999.
- Aftale mellem Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om handel med landbrugsprodukter, 1999.
- Aftale mellem Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om gensidig anerkendelse af overensstemmelsesvurdering, 1999.

I tillæg indeholder udkastet til rammeaftale tre protokoller, der relaterer sig til specifikke regler for det schweiziske arbejdsmarked, aftaler vedr. den frie bevægelighed for personer, godstransport og jernbanetransport samt handel med landbrugsprodukter, og voldgiftsdomstolen.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europaparlamentet skal i henhold til TEUF artikel 218 godkende aftalen.

Europa-Parlamentet har senest vedtaget rapport på plenar den 26. marts 2019. Her forholder Europa-Parlamentet sig positivt til rammeaftalen. Det henstilles, at aftalen bør indgås så hurtigt så muligt med henblik på at skabe sammenhæng i det eksisterende komplekse sæt af bilaterale aftaler EU og Schweiz imellem. Samtidig gøres det gældende, at en institutionel rammeaftale med Schweiz vil garantere retssikkerheden for både Schweiz og EU, en dynamisk indarbejdelse af EU's regelværk, øget adgang til det indre marked for Schweiz til gavn for begge parter og Den Europæiske Unions Domstols kompetence i tilfælde af uløste tvister vedrørende anvendelsen eller fortolkningen af den institutionelle rammeaftale.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Indgåelse af en institutionel rammeaftale mellem EU og Schweiz forventes at bidrage til en mere ensartet fortolkning og anvendelse af indre markedsreglerne samt oprettelsen af en effektiv mekanisme for tvistbilæggelse, hvilket vil skabe større forudsigelighed for virksomheder fra EU, herunder danske, der handler i og med Schweiz, hvilket kan få positive samfundsøkonomiske og erhvervsøkonomiske konsekvenser samt bidrage til styrkede økonomiske relationer. Aftalen forventes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser. Aftalen forventes ikke på det foreliggende grundlag at have negative konsekvenser for beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Aftaleudkastet har været i høring i handelspolitisk specialudvalg i udvidet kreds, dvs. inklusive erhvervsorganisationer og de faglige organisationer.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er generelt opbakning blandt medlemslandene til at indgå en institutionel rammeaftale med henblik på at sikre ensartethed i det indre marked og retssikkerhed for myndigheder, borgere og erhvervslivet. Der forventes at være et generelt ønske blandt medlemsstaterne om at sikre en balance mellem rettigheder og forpligtelser for Schweiz i aftalen.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter udkastet til rammeaftalen mellem EU og Schweiz, idet den sikrer ensartet fortolkning og anvendelse af EU-retten, effektiv overvågning af de bilaterale aftaler, løbende justering i henhold til udviklinger i EU-retten og en mere effektiv mekanisme for tvistbilæggelse. Regeringen lægger endvidere vægt på, at man med aftaleudkastet sikrer en balance mellem rettigheder og forpligtelser i Schweiz forhold til EU.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Rådets forhandlingsdirektiver til den Kommissionen om at indlede forhandlinger med Schweiz om en institutionel rammeaftale blev forelagt Folketingets Europaudvalg til forhandlingsoplæg d. 12. oktober 2018.